

Rusi so planili z vso silo nad Finsko

Po suhem, po morju in zraku je udrila Rusija na Finsko, kjer bombardira mesta. Brez vsake napovedi vojne Sovjetija požiga, mori in ruši v svobodni republiki.

PRVI DAN JE BILO NAD 200 UBITIH

Helsingfors, Finska, 30. nov. — Ruska letala so se danes nenadoma pokazala nad finskimi mesti Helsingfors, Viborg in ducaat drugih in začela metati bombe. Hiše in druge stavbe so bile naenkrat v razvalinah. Na več krajih je začelo goreti.

Neuradno se poroča, da je bilo v teh napadih več kot 200 ubitih in mnogo ranjenih. Toča bomb je v Helsingforsu zajela ljudi nepriljavljene in ljudje so bili večinoma zunaj na ulicah. Ljudje so bili tako presenečeni, da so kar stali in strmeli, medtem ko je nanje deževala smrt.

Mestna vlada je takoj ukazala, da se prične za gašenjem in rešuje ljudi izpod razvalin.

Vlalna porčila so naznanjala, da je Rusija udrila v deželo od vseh strani. Ruske bojne ladje so bombardirale ustje Kareljan, topništvo na celini je pa začelo sipati ogenj na raznih točkah na vsej 600 milj dolgi fronti.

Rusija je napadla devet ur potem, ko je ruski premier Molotov naznanil, da so diplomatski odnosi s Finsko pretrgani, ker je Finska "grozila," da bo napadla Rusijo.

Stvar se je pričela še v septembru in oktobru, ko je Rusija podjarmila Latvijo, Litvo in Estonijo. Ko je pa zahtevala predajo od Finske, so se ti uprli. Trikrat je bila finska delegacija v

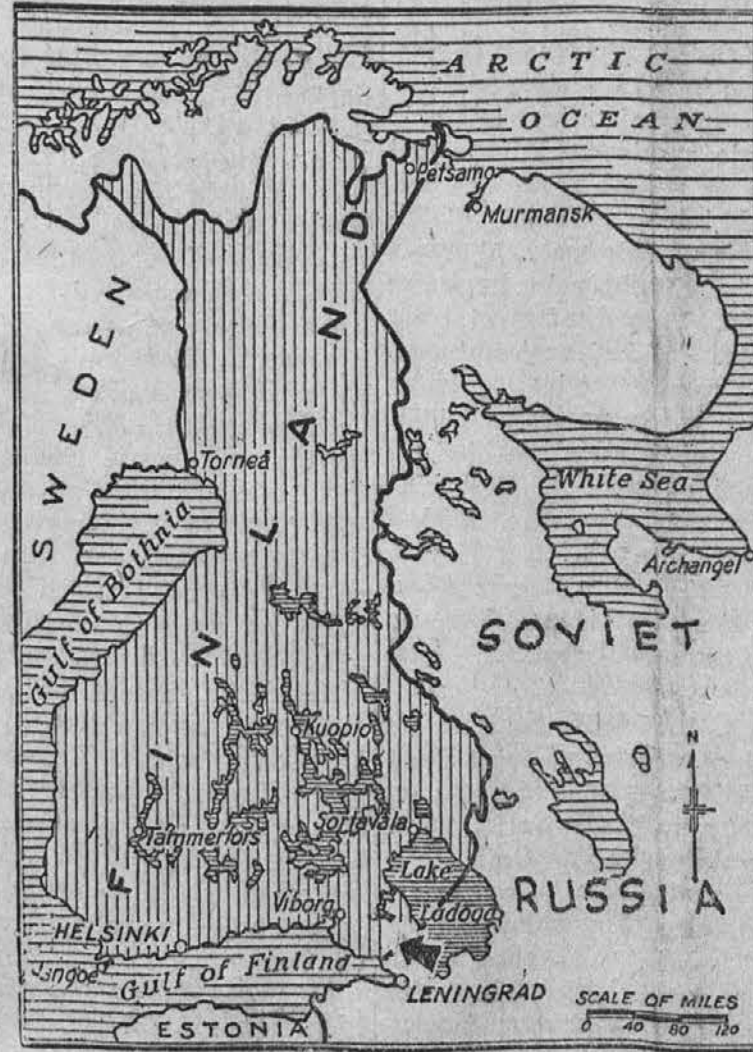
Moskvi, kjer so se vršila pogajanja. Finska se ni hotela predati Rusiji na milost in nemilost. Rusi so grozili, da bodo zadevo presenetili ta najnovejši korak ruske vlade, vendar pa pravijo, da je cilj Rusije še od časov Petra Velikega, da dobi razmah v Baltičkem morju.

Nemčija trdi, da bi zavezniški radi zapletli tudi Nemčijo v ta baltičski spor, ker bi radi videli, da bi dobila Nemčija novo bojno fronto. Rusija si hoče samo zavarovati svoj izhod na morje, pravijo nacisti, ker nekega dne, morda čez 10, 20 ali 30 let se lahko zgodi, da pride sovražnik in se jim vsede ravno pred prag v Finskem zalivu, da se Rusi niti ganiti ne bodo mogli. To hoče sedaj Rusija preprečiti, trdijo nacisti voditelji.

Nasčuvan od vlade, je začel ruski narod zahtevati akcijo. Vlada je "ubogala." Najprej je Molotov naznanil finskemu poslaniku, da se ukine nenapadna pogodba, ki je bila sicer v veljavi do leta 1945. Tri ure zatem je Molotov naznanil, da so pretrgani diplomatski odnosi med obema državama in devet ur zatem je začela ruska armada bombardirati Finsko, ne da bi prej napovedala vojno.

Tako stoji zdaj Finska, ki šteje 3.800.000 prebivalstva, proti Rusiji z 180.000.000 ljudmi. Finska armada, ki šteje v mirnem času 29.300 mož in ki v vojnem času morda lahko postavi na bojišče 290.000 vojakov, se bo postavila v bran proti ruski sili, ki ima tam 1.000.000 vojakov.

Finska je dobila svojo neodvisnost od Rusije 14. oktobra 1920.

Na sliki vidite, kje so udrili Rusi na Finsko. Pri Leningradu je udrila pehota, letalci so bombardirali Helsinki in Viborg in prav gori na severu Pekinga.

PRIČAKUJE SE, DA BO VEHOVEC PROGLAŠEN PRAVILNO IZVOLJENIM

Policija in volivni odbor skušajo dognati, kdo je manipuliral z 32 glasovnicami v 32. vardi, precinkt W 2. Zlasti pestijo nekoga Alberta Fitzpatricka, ki je bil v tej volivni koči na večer volitev kot sodnik pri štetju glasovnic. Volivni odbor ima namreč na rokah 32 glasovnic, katere so bile na dan volitev zaznamovane za Vehovca, zdaj pa naenkrat kažejo, da ima vsaka teh glasovnic po dva križa, enega za Vehovca, enega za njegovega nasprotnika Arezonea.

Uradniki, ki so šteli glasove trdijo, da takrat, ko so šteli glasove, ni bilo dveh križev. Torej je moral nekdo napraviti križe pred Arezoneom od časa, ko so šle glasovnice iz volivne koč, pa do časa, ko so prišle v urad volivnega odbora. Videti je še več drugih očitnih sleparij, toda zaenkrat se vsa stvar suče samo okrog teh glasovnic. Ako se te glasovnice da Vehovcu, kot so bile prvotno namenjene, potem bo

liko razburjenje. Ljudje so se zbrali pred časopisnimi uradi, da zvedo kaj več novic. Ženske so naglas jokale, ko so slišale, da so Rusi bombardirali Helsinko, glavno mesto Finske.

Washington, D. C., 30. nov. — Predsednik Roosevelt bo morda sklical voditelje v kongresu, da mu svetujejo, kakšne korake naj stori ameriška vlada v finsko-ruskem sporu. Nekateri kongresniki so razljučeni in zahtevajo, da Zed. države prekinajo diplomatske odnose s Rusijo. Senator Clark iz Idaho je rekel: "Po mojem mnenju imamo v Evropi samo enega prijatelja in to je Finska. To je edin narod, ki kaj drži na svojo besedo in vrača denar, ki si ga je izposodil. Napad od strani Rusije je neopravičljiv izraz brutalne sile."

40 letnica poroke

Mr. in Mrs. Mike Orazem iz Euclida sta na 16. novembra praznovala 40 letnico srečnega zakonskega življenja. Številni prijatelji jima želijo še mnogo let zdravja in zadovoljstva.

Važna seja

Danes zvečer ob osmih se vrši seja odbora društva Waterloo Grove št. 110 WC.

Nemčija je v baltičkem sporu dozdej nevtralna

Berlin, 30. nov. — Nemčija se je odločila, da bo v rusko-finskem sporu igrala vlogo opazovalca, čeprav smatra Nemčija, da so ruske zahteve pravične. Dasi je nekatere nacističske voditelje presenetil ta najnovejši korak ruske vlade, vendar pa pravijo, da je cilj Rusije še od časov Petra Velikega, da dobi razmah v Baltičkem morju.

Nemčija trdi, da bi zavezniški radi zapletli tudi Nemčijo v ta baltičski spor, ker bi radi videli, da bi dobila Nemčija novo bojno fronto. Rusija si hoče samo zavarovati svoj izhod na morje, pravijo nacisti, ker nekega dne, morda čez 10, 20 ali 30 let se lahko zgodi, da pride sovražnik in se jim vsede ravno pred prag v Finskem zalivu, da se Rusi niti ganiti ne bodo mogli. To hoče sedaj Rusija preprečiti, trdijo nacisti voditelji.

Romunska se ne uklone madžarskim zahtevam

Bucharest, Romunska. — Romunski ministri zunanjih zadev, Cafencu, je zavrnili zahteve madžarske vlade, da se sporazume glede Sedmograške, predno se ustvari balkanski blok. Madžarska je morala po svetovni vojni odstopiti Sedmograško Romunski in se zdaj trudi na vse načine, da bi to dobila nazaj. Od treh strani se pritiska danes na Romunsko. Rusija bi rada Besarabijo, Madžarska Sedmograško in Bolgarija Dobrudžo. Vse to je dobila Rumunska po svetovni vojni od zaveznikov za njeno pomoč.

Pokojni Anton Pregel

Kakor smo že včeraj poročali, je umrl v sredo zvečer po kratki bolezni v Glenville bolnišnici dobro poznani Anton Pregel, star 56 let, stanujoč na 15011 Westropp Ave. Tukaj zapušča sestro, Rojen je bil v vasi Malo Polje, fara Col nad Vipavo, kjer zapušča enega brata, tri sestre in več sorodnikov. V Ameriki je bil val 31 let. Bil je član društva "V boj" št. 53 SNPJ, pri katerem je bil več let uradnik in vnet delavec tudi pri SDD na Waterloo Rd., katerega delničar je bil. Bil je član tudi društva Waterloo Camp št. 281. Pogreb se bo vršil v soboto jutraj ob 8:15 iz pogrebnega zavoda Jos. Zele in Sinovi, 458 E. 152nd St. v cerkev Marije Vnebovzete ob devetih in potem na Calvary pokopališče. Naj počiva v miru.

V bolnišnico

John Pirnat, 1050 E. 67th St. se je podal v Cleveland Clinic bolnišnico, kjer se bo moral podvreči težki operaciji. Vsi mu želimo, da bi vse srečno preстал in se kmalu zdrav povrnil domov.

Druga obletnica

S soboto ob 7:30 se bo brala v cerkvi sv. Lovrenca sv. maša za pok. Louis Campa ob priliki 2. obletnice njegove smrti. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

V bolnišnici

Joe Kopina, 15438 Calcutta Ave. se nahaja v University bolnišnici. Obiski so dovoljeni od 7 do 8 zvečer.

DR. MALLY KONZUL!

Včeraj je dobil dr. James W. Mally radijsko kablensko poročilo iz Ljubljane, v kateri se mu naznanja, da je bil imenovan konzulom za Cleveland in okolico. To je prvi slučaj, da je bil Slovenec imenovan konzulom v Ameriki. Naše iskrene čestitke, dr. Mally!

Italija se ne pusti zapreti v Sredozemlju

Rim, Italija. — Italijanski dnevnik, Giornale d'Italia, je napisal oster protest proti članku, ki je bil priobčen v angleškem dnevniku London News Chronicle, da bo morda Anglija zaprla Suez, Gibraltar in Dardanele. "Naj ponovno povdarjamo," piše laški časopis, "da bi bil kak tak korak zelo nevaren. To bi lahko podžgalo druge narode, ki sedaj niso v vojni, da bodo zgradili za orožje in branili svoje pravice."

Italija bi bila kot v pasti in popolnoma odrezana od sveta, če bi zavezniški zaprli Gibraltar, Suez in Dardanele. In če bodo Anglija, Francija in Turčija videle, da je to potrebno storiti, da se prisili Italijo na njih stran, bodo to storile.

Zadušnica

V nedeljo ob desetih se bo brala v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojno Mary Beck. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

Pozor, člani dr. Zvon

Pevske vaje za celotni zbor Zvon se vrše v nedeljo popoldne ob 2:30 in ne dopoldne. Prosi se, da pridete točno.

Vabilo na sejo

Članstvo društva sv. Vida št. 25 KSKJ se prijazno vabi na letno sejo v nedeljo 3. decembra ob eni popoldne. Seja se vrši v navadnih prostorih. Asesment se bo pobiral od pol ene naprej.

Nov grob

Včeraj popoldne ob 1:30 je preminil v Lakeside bolnišnici John Ristl. Star je bil 50 let in rojen v Nemčiji. Zapušča ženo in štiri otroke. Truplo bo ležalo v pogrebem zavodu A. Grdina in Sinovi do pogreba, ki se bo vršil v soboto jutraj.

Vile rojenice

Družini Mr. in Mrs. John Skufca, 7303 Lockyear Ave. je bil rojen sinček. Mati in dete se nahajata v Maternity bolnišnici. Dekliško ime matere je bilo Ida Kovačič, hčerka dobro poznane Mrs. Olge Schutte. Čestitamo!

Zadušnica

V soboto ob 7:15 se bo brala v cerkvi Marije Vnebovzete sv. maša za pokojna Janez in Marija Žurga. Sorodniki in prijatelji so vabljeni.

PRIREDITVE VAS KLIČEJO

V soboto večer, 2. decembra, priredi pevsko društvo Lira sijajen ples v Twilight Ballroom na 6025 St. Clair Ave. Če hočete dobro zabavo, pridite na ta ples. Igral bo orkester Louis Trebar.

V nedeljo popoldne ob 3:30 priredi moški zbor Slovan koncert v Slovenskem društvenem domu na Recher Ave. Po koncertu se vrši ples, za katerega bo igral orkester Krištof. Vstopnina h koncertu 50c, samo za ples 25c. Vsi ste prijazno vabljeni.

V nedeljo večer ob osmih ponovi pevsko društvo Zvon koncert v SND na 80. cesti. Koncert bo prirejen za nakup zvonov pri novi cerkvi sv. Lovrenca. Poleg tega, da boste imeli mnogo užitka na koncertu, boste pomagali tudi dobri stvari, če se udeležite.

V nedeljo zvečer je tudi zaključek bazarja pri sv. Kristini v Euclidu. Toliko imajo še robe na razpolago in toliko lepih daril, da ni kazalo drugače, ampak prirediti še en dan bazarja. Poslužite se lepe prilike in pridite po darila. Pa še nekaj vam povemo, če boste molčali. Nam je Urška Trtnik zaupala in šele potem, ko smo ji zagovorili, da ne bomo razglasili na vse štiri strani sveta.

Veste, tisti prašč debeli, ki potegne 253 funtov žive vage, si bo na tem bazarju izbral novega gospodarja. Sicer je bil določen za na Rožnik, pa je prišel od vseh strani tak protest, še huji kot protest, ki ga je Rusija poslala Finski. Rožnik pa pravi, da se ne poda, ker so že kupljena drva, ki bodo dala dim, ki bo okajal klobase od tega narodnega junaka. Torej kdor ima kaj proti, naj pride v nedeljo večer v šolsko dvorano sv. Kristine.

Nacisti vodja spoznan krivim od porote

New York. — Fritz Kuhn, vodja ameriških nacistov je bil spoznan krivim poverbe denarja v blagajni ameriško-nemškega Bunda. Obravnava je zbudila po deželi veliko zanimanja, ker so bile prišle na dan razne pikantne zadeve iz zasebnega življenja tega nacija. Sodnik bo izrekel kazen 5. decembra. Največ, kar more dobiti Kuhn je 30 let ječe.

V bolnišnici

Mrs. Josephine Gross, 8818 Union Ave., se nahaja v St. Luke's bolnišnici, v sobi št. 242, kjer jo prijatelji lahko obiščejo. Želimo ji skorajšnjega okrevanja.

Na obisk dospel

Iz Oak Grove, La. je prišel na obisk Joe Kovač. Prišel je k svoji teti Eve Ozbolt in stricu Joe Kovaču, 10001 Park Heights Ave. Garfield Heights. Mnogo zabave mu želimo v naši naselbini.

Važna seja

Starše mlad. pevskega zbora Slovenskega doma na Holmes Ave. se prosi, da se gotovo udeležijo seje, ki se vrši danes zvečer ob 7:30. Ukrepalo se bo glede koncerta, ki se bo vršil 21. januarja 1940.

Žene in otroci beže:

Helsinki, Finska, 1. dec. — Žene in otroci, na smrt prestrašeni nad grozo, ki je deževala nanje v obliki bomb iz ruskih letal, so začeli bežati iz mesta, iz pekla gorečih hiš in razvalin. Na kolodvorih je nastala strahovita gnječa radi pomanjkanja vlakov, ki so odpeljali vojaštvo na fronto. Glavni kolodvor, ki je bil čez dan glavna tarča ruskih bojnih letal, je bil nabasan civilnega prebivalstva, predvsem žen in otrok, ki jih hočejo spraviti na varno. Vendar ni bilo opaziti niti enake histerije. Vsi so mirno čakali na vlake, ki jih bodo odpeljali iz mesta.

Moskva, 1. dec. — Iz političnih krogov se poroča, da bo ruska vlada najbrže pripravljena sprejeti premirje, če se bo sedanja finska vlada odpovedala. Sovjetska vlada je šele danes uradno naznanila narodu, da je ruska vojska prekorčila finsko mejo in da so ruski letalci bombardirali finska mesta. Polnih šestnajst ur ni vlada o tem poročala narodu. Vladno naznanilo se je glasilo, da je Rusija napadla Finsko zato, ker so finske obmejne čete napadle rusko vojaštvo. Rusija pa uradno ni napovedala vojne Finski.

Finska vlada odstopila:

Helsinki, 1. dec. — Finska vlada je danes ostopila, čeprav ji je dal parlament polno zaupnico. Kabinet se je odpovedal potem, ko je Rusija zagrozila, da bo popolnoma razdejala glavno mesto Finske, Helsinko (Helsingfors), če ne pride do sporazuma do treh popoldne v četrtek (8:00 zvečer clevelandski čas).

Nova vlada se ni sestavljena, toda pričakuje se, da se bo to zgodilo do danes zvečer. Najbrže bo imenovan premierjem Vaino Tanner, bivši finančni minister. Govori se, da je nastala z od-

stopom prejšnje vlade možnost, da pride do premirja z Rusijo.

Copenhagen, 1. nov. — Švedska, Norveška in Danska vzdržujejo nevtralnost, ko opazujejo, kako ruski vojaški stroj mori sedne Fince. Vse te države je spreletela groza, ko se je zvedelo, da je Rusija vpadla v Finsko. V Oslo, glavem mestu Norveške, so ljudje yprizorili demonstracije proti Rusiji. Razbili so šipe pri komunističnem časopisu Abeideren, ki je podpiral rusko invazijo na Finsko. Tudi na Švedskem vlada med narodom ve-

"AMERIŠKA DOMOVINA"

AMERICAN HOME

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

6117 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00. Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po raznašalcih: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00.

Za Evropo, celo leto, \$7.00.
Posamezna številka, 3c.

SUBSCRIPTION RATES:

U.S. and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year.
U.S. and Canada, for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months.
Cleveland and Euclid, by carriers, \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months.
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c.

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83 No. 279 Fri., Dec. 1, 1939

Domovina se nas spominja!

Družba sv. Rafaela (Izseljenska zbornica) v Ljubljani, nam je poslala sledeče iskrene besede v priobčitev, ki se tičejo vsega našega izseljenskega naroda:

"Dragi ameriški Sloveniji!

O, sveta slovenska zemlja! Kako težko ste se ločili od nje pred leti! Kolikokrat se nanjo spomnite na tujem, kaj ne? Vzljubili ste svojo novo domovino. Vendar na svoj dom pod Triglavom pa kar niste mogli pozabiti.

Tudi vaša mati domovina ni pozabila na vas. Mi, tu doma, veliko mislimo na vas, skrbimo za vas. Kako radi bi videli, da bi se naše in vaše razmere tako uredile, da bi se vsi vrnili sem domov. Ker pa to ni mogoče, bratje in sestre, ostajamo si zvesti vsaj ločeni! Če nas ločijo gore in vode, kdo naj loči naša srca? En narod smo! Ena kri! Ena mati nas je rodila! Kako bi bilo mogoče, da bi drug na drugega pozabili, si postali nezvesti?

Da bi mi tu doma na vas ne pozabili, smo si vsako leto odločili posebno nedeljo, prva adventna nedelja je to, letos 3. decembra, ki jo praznujemo na poseben način, zato da nas posebno živo spomni na vas, v nas pa obnovi vse sladke vezi družinske in krve vezi z vami.

Ta dan se: 1) po vseh naših cerkvah pri vseh mašah pridiguje o vas.

2) Se po vseh cerkvah opravljajo maše in molitve za vas.

3) Vaši domači prejemaajo sv. zakramenta za vas.

4) Se po vseh cerkvah pobirajo mili darovi za organizacije, ki skrbijo za vas, da se vam pomaga v vaših težavah.

5) Se pobirajo člani za Družbo sv. Rafaela in za Izseljensko zbornico, ki vrši v imenu naroda izseljensko službo za vas.

6) Se pobirajo naročniki na "Izseljenski vestnik," ki je glasilo vseh slovenskih izseljencev širom vsega sveta.

7) Po vseh dvoranah, pri vseh društvih se vrše ta dan popoldne ali zvečer izseljenske prireditve z igrani, petjem, predavanji o velikem delu, katerega vi vršite za svoj narod v tuji, najmočnejši državi sveta, pa tudi o našem trpljenju in žrtvah, koliko ste že vi poslali domov svojih krvavih žuljev.

8) Po vseh družinah se ta dan govori o vas in vaši domači se pozivajo, da vam ta dan gotovo pišejo za božič.

9) Vse naše časopisje tiste dni okrog te nedelje piše o vas.

10) Vse naše radio postaje imajo izseljenske ure za vas. Tako, vidite, skuša vaša domovina ohranjati tu doma spomin in ljubezen na vas; skuša dokazati, da vas še zvesto ljubi in vas hoče ljubiti.

Dragi slovenski izseljenci! Ali sme ta vaša mati domovina prositi, da to nedeljo 3. decembra, tudi vi na enak način posvetite njej, svoji materi, kot domovinsko nedeljo? Da se ta dan tudi vi skušate obnoviti v svoji zvestobi do svojega naroda tu doma, čigar kri ste?

Ali bi vas smeli prositi, da bi na to nedeljo tudi vi v tujni po vaših cerkvah, po vaših dvoranah, po vaših društvih, po vaših družinah za nas vse to in tako storili, kakor mi tu za vas?

Bratje in sestre! Vsi skupaj smo ena narodna družina, sicer telesno ločeni, vendar v srcu združeni in hočemo ostati ena narodna skupnost. Poglejte, kako so med vami v Ameriki, na primer Irči, navdušeni za svoj narod, četudi so v Ameriki, četudi so izgubili svoj irski jezik!

Zakaj bi vi ne smeli in ne mogli biti enako navdušeni za svoj slovenski narod? Le bodite dobri Amerikanci! Le naj bo ta vaša mladina navdušena za svojo novo domovino! Toda pri tem pa naj ostane zvesta svojemu slovenskemu narodu, čigar kri je in ostane!

Izseljenska nedelja naj nas vsako leto krepko združi v eno narodno skupnost srca in duha!

Z iskrenimi domovinskimi pozdravi!"

Da, obljubimo!

Kaj ne, zlate so besede, ki nam jih pošilja nepozabna rojstna domovina? Kaj niso to besede, kakor bi nam jih govorila naša lastna mati? Take besede more govoriti samo čuteče slovensko srce, ki plaka in toži, da ne bije ob srcu svojega brata, svoje sestre, sina in hčere.

Ne, saj te nismo pozabili, domovina! Saj vas nismo pozabili, dragi nam tam za morjem, tam pod Triglavom, kjer je tisti nebeški košček zemlje, ki ga je Bog ustvaril nalašč za Slovence, za narod, ki je vesel in dobre volje.

Nismo vas pozabili, četudi smo morda na zunaj trdi in ravnodušni, ker se morda čutimo nesrečne in zapuščene v tujem svetu in kjer si brišemo potne srage z obraza za boren košček kruha. Toda v nas še vedno bije zvesto slovensko srce in še vedno je v srcu zaklenjen z demanti okrašen mal zavojček, v katerem je skrbno shranjen biser — spomin na drago domovino.

Zato vma obljubljam, dragi naši tam za devetimi gorami, da se bomo tudi mi v nedeljo še posebno spomnili nas vas, na našo nepozabno Slovenijo. V nedeljo bodo naša srca pri vas.

Kaj ne, dragi naši čitatelji, da bomo to storili za našo domovino Slovenijo?

Nekoliko o kulturi

Piše L. Šeme

MARION PRUSEK je imela hribov je krasen pojav. Stil na razstavi dve sliki. Obe v svojevrstnem. CAROLINE STOKEL je imela tudi več del, a ena se odlikuje in sicer "Preža." Je radiranka, a krasno spaja barve. Pomen zelo lep. V mrzli luni noči, na snežnem hribu, prežita kakor dve pošasti na življenje, dva tigra in gledata v dolino, kjer je življenje. Kar je zelo lepo označila, z rdečo barvo. Koliko je resničnih tigrov danes, ki preže na nedolžne žrtve, a povrhu ti so krščeni. Ona dva nista. Zelo posrečena realista.

FLORENCE LEVAR je imela eno in mislim, da prvič, ker se ne spominjam tega imena iz zadnje razstave. V eni sami sliki je pokazala, da ima slikarski talent. "Tihožitje." Tihožitje, poleg mak, ki raste pristo in vroče, poleg kupe življenja. V ozadju tempel, izvor lepote. Nekaj svojevrsnega.

Na razstavi so bila še druga dela učencev umetniške šole, a čas mi ni dopuščal, da bi si jih natančneje ogledal. Rečem le, da se pri vseh lahko zabeleži velikanski uspeh.

Pogrešal sem pa par učencev, ki so imeli lepa in dovršena dela na zadnji razstavi. Škoda, če so pustili.

MR. PRUSEK, čestitam na velikem uspehu. Učenci sledite mojstru-učitelju in upam, da se vztrajnostjo in voljo, ponesete slovensko ime širom dežele. Uverjen sem, da vam ne bo šlo nikdar iz spomina, da ste imeli učitelja Slovenca in da ste zajemali kreposti in vrline od njega pod krovom Slovenskega narodnega doma.

"ČRIČKI"—koncert in Martinovanje. Zdi se mi zelo lepa kombinacija. "Ze Čriček prepeva" . . . Sladko vince piti." Koncert je bil v vseh ozirih zelo dobro podan. Kakor tudi deklamacije. Harmonija ubrana, glasovi čisti in izbira pesmi zelo primerna, za tak večer. Par pesmi je bilo, kakor v dinamiki, tako tudi v harmoniji, podanih prav mojstrsko, da je nemogoče izveleči več iz mladih pevcev.

Po koncertu se je pričela krstija, kar je zelo razveseljivo dejstvo, da se take lepe običaje ohrani, da bo znano še mlajšim. Saj za vinogradne kraje je bil ta dan, ki ga ni bilo večjega v letu. Če ta dan ni bil vesel, so bili temu enaki dnevi celo leto. Kajti, če niso bili sodi polni, ni bilo izkupička. Če ni bilo izkupička, ni bilo blagostanja.

Pričakoval sem, da bo večja udeležba. Ne zanemarjajte mladine, rojaki! Mogoče je to zadnja generacija, ki jo slišite peti slovensko pesem. Zbor se je tudi kot povsod, skrčil od lanskega leta. Rojaki, matere, mladino pošljite nazaj in nove, mlajše notri. Sicer bo prišel kmalu čas, ko bomo žejni slovenske pesmi. Lep večer je bil!

OLGA OKOREN je bila zastopana tudi z več zelo posrečenimi deli, a najbolj se mi je dopadla njena slika "Tihožitje." Nekaj svojevrsnega. Ste na z odprtim oknom, skozi katerega se vidi krasne zelene livade, ki so polne življenja. V sobi vlada pokoj. Na mizi čaša življenja in sadovi narave. Na steni se rahlo odbija rdeči žar, ki se lahko dviga, kakor žar pomladi, upanja, življenja. Kombinacija kot taka, imenitna, a tudi kombinacija barv zelo harmonična.

EDDIE HORVATIN je imel tudi več slik na razstavi, a najbolj efektirna name "Valovi življenja." Zelo lepa zamisel, ki priči zagrabi človeka. Kakor Prešeren: "Le jadra spet napnimo, valovom se zročimo."

EDDIE TEKAVC je bil zastopan tudi z več deli. Najbolj pa zagrabi "Misteria noči." Posrečena in globoko zamišljena romantika. Bleda luna otožno gleda med vrhovi umrlega drevesa. Iz dupline gleda sova, skovir z luno vred, na pokopališče z spomeniki na grobeh. V ozadju hiša, ki je vsa zapuščena. Smrt je vladala okoli. Vse je temno, le sovi je vseeno v tej misteriji.

JANKO KAPEL je bil isto zastopan z več deli. A ena najkrasnejših njegovih del je "Pokrajina." Krasna kombinacija z zelo posrečeno harmonijo barv, v katere je izlil zelo posrečeno vso realistično. Cela slika se mi zdi, kot da je posneta na gorenski livadi z mogočnimi alpami v ozadju. "Luč" je tudi nekaj svojevrsnega in zelo dobro dovršena.

JOE SMOLE je bil zastopan z dvema slikama. Ima čisto nekaj svojega v izražanju kakor v mešanju barv. "Hiša na

hribu" je krasen pojav. Stil svojevrsten. CAROLINE STOKEL je imela tudi več del, a ena se odlikuje in sicer "Preža." Je radiranka, a krasno spaja barve. Pomen zelo lep. V mrzli luni noči, na snežnem hribu, prežita kakor dve pošasti na življenje, dva tigra in gledata v dolino, kjer je življenje. Kar je zelo lepo označila, z rdečo barvo. Koliko je resničnih tigrov danes, ki preže na nedolžne žrtve, a povrhu ti so krščeni. Ona dva nista. Zelo posrečena realista.

pridite v Grdinovo dvorano.

Pravijo, da bo Trebar tako igral, da bodo kar dile v podu žvižgale in poskakovale in z dilami bo poskakoval tudi vsak, ki bo v dvorani. Hahaha! Al' bo lušno! Pridite, vas prav prijazno vabimo. Pokažite, da ste nam še vedno zvesti in da radi podpirate farni pevski zbor "Lira." Bog vas živi vse in na svidenje jutri večer! Kaj se vam zdi? Vas vabi v imenu vseh pevcev, vam udani,

France Kuret.

Na čast tebi, domovina

Piše Anton Grdina

Za v nedeljo 3. decembra je prirejen dan praznovanja na čast zedinjeni domovini Jugoslaviji, za 21 letnico odkar so se še Hrvati in Slovenci pridružili že obstoječi Srbiji, ki se je od tedaj, leta 1918, imenovala kraljevina Jugoslavija. Izmed vseh treh, so se Srbi najbolj zavedli svoje matere domovine, ker Srbi so jo vedno imeli, dočim smo bili Slovenci in Hrvati podložni stari Avstriji.

Ni ga naroda, ki bi svojo domovino bolj goreče ljubil kot Srb. Njemu umreti za domovino, je velika čast, tako se glasi tudi njegova pesem. Srbi so pa tudi vedno prelivali svojo srčno kri za svojo domovino. Bili so živa stena med Turki in civiliziranimi narodi, bili so v vedni nevarnosti, vedno so držali puško v rokah. Zato pa se tudi večina njih pesmi glasi o tugi in žalosti njihove domovine, kjer izražajo svoje žalovanje za onimi, ki so na bojnih poljanah legli v grobove za domovino.

Mi, ki nismo nikdar imeli svoje lastne domovine, tudi ne moremo pojmovati tega, kajti Srbi vse drugače bolj pojmujejo to. Naše pesmi so bolj polne veselja in izražane v veselju. Dočim Srb poje o zgodovini trpljenja in tuge, poje resno, poje sočutno, poje tako, da ga razume tudi tak, ki jezika ne razume, pa mu že glas pove, da je bol iz srca. Zato imajo Srbi širom Amerike kakih 30 dobro izvežbanih pevskih zborov, ki vsako leto prirejujejo svoje koncerte širom Združenih držav. Njih zbori so večina vsi v narodnih kostumih. Največji srbski pevski zbor je v Chicagu, ki šteje 65 pevcev in pevk. Imenuje se "Branko Obrašević" in je že štirikrat pel na vsem radijskem omrežju Columbia sistema v Ameriki in je bilo oddajano tudi preko oceana.

V Clevelandu ni prav veliko Srbov, njih število ne doseže niti 1500. Toda, kjer sta dva Srba, tam se že obuja spomine na domovino. Tukaj imajo pevsko društvo, ki je obenem tudi dramatično in bo v nedeljo obhajalo obenem s praznovanjem zedinjenja tudi svojo desetletnico in sicer v novih narodnih opravah.

Za pevovodjo ima to društvo sicer tujca, profesorja DeHarricka, drugače pa v ta namen pravega učitelja, ki je zbor imenitno izvežbal. Društvo nosi ime "Njeguš." To ime je vsakemu Srbu sveto. To je ime vladike Njeguša, ki je bil njihov vladar in njihov pesnik, skladatelj in sploh vse, kar so Srbi potrebovali za svojo kulturo, vero in svetno ter duhovsko oskrbo. O Njegušu je zgodovina veliko in zato tudi tako zanimanje zanj pri Srbih, zakar jih pač ne smemo zavidati, pač pa jim moramo čestitati.

Prav iz tega razloga so tudi Srbi začeli najprej sami za to praznovanje. Odkar je njih in naša domovina postala Jugoslavija, so Srbi redno vsako leto praznovali obletnico. To praznovanje se drugod izven Clevelanda praznuje z velikansko proslavo. Sam sem bil že dvakrat povabljen na enako proslavo, enkrat v Chicagu in dru-

Če verjamele al' pa ne

Pošast namalana, koliko ima človek skrbi s tem svojim uboštvom, na katerim ima še največ veljave morgič. Drugo je pa itak samo delo. Zdjaj je treba to, zdaj ono. Žena je vedno za teboj: zdaj pribij to, zdaj pofiksaj ono, zdaj

gič v Gary, Ind. Z občudovanjem sem zrl te navdušene Jugoslovane, med dva do tri tisoč oseb vseh treh narodov Srbov, Hrvatov in Slovencev. Med vsemi izmed Slovencev se je vedno najbolj zanimala Mrs. Helen Kušar, ki je vselej skrbela, da je bila rešena čast slovenskega naroda. Za Hrvate je vedno rešilo čast njih, širom Amerike znano pevsko društvo "Zora."

Srbi so se našim vabilom vedno radi odzvali. V veliki Baragovi paradi so imeli veliko floto. Udeležili so se tudi naših, za kulturni vrt prirejenih piknikov, čeprav jih je tako malo v Clevelandu, toda so zavedni ljubitelji naroda in domovine. Srbi niso najmanj kakšni komunisti. Večina pri vseh važnih praznovanjih se vsaka otvoritev Srbov prične z pesmijo "Očenaš." Večina so vsi srbski pevski zbori obstoječi iz mladine in v narodnih kostumih. Tako bomo imeli tudi priliko videti nastopiti društvo "Njeguš" v novih kostumih.

Zadnji terek večer so imele preizkušnje vse narodne skupine v Statler hotelu in sicer oblačene v narodnih kostumih za narodne plesje. Vse skupine imajo v ta namen mlade pare v sijajnih kostumih. Med njimi so bili tudi slovenski, ki so pokazali zelo izbornen nastop. Že to, kar smo videli ta večer zadostuje, da bi videl slednji rojak lepoto različnih kostumov in pa različne nastope v plesih. Poleg tega bo pa program še obogaten z drugimi izrednimi točkami. Vse to se bo vršilo v počast ujedinenju Jugoslavije, potom njenega zastopnika dr. Konstantin Fotića, ministra Jugoslavije.

Mesec obračuna

Cleveland-Newburgh. — Približal se nam je mesec december. To je zadnji mesec v letu. Pri skoro vseh društvih ta mesec stari odborniki podajajo račun o svojem delovanju in se tudi voli nove odbornike za prihodnje leto. Naredijo se tudi načrti za bodoče leto.

Tudi naše društvo sv. Rešenjega Telesa, bo imelo prihodnjo nedeljo svoj dan. Zjutraj ob šestih je skupno sv. obhajilo. Pridite vse članice, katerim je le mogoče k prvi maši. Pokažimo se, koliko nas je! Popoldne imamo opravilo v cerkvi, čas vam bo naznanjen v cerkvi v nedeljo. Nato pa se vrši seja v šolski dvorani.

Na to sejo ste vabljeni, da se vse udeležite, da si boste lahko izvolile odbor za prihodnje leto in da bo vam vsem po volji. Vem, da v tekočem letu nisem mogla vsem ustreči, zato pridite na sejo vse in si izvolite odbor po svoji volji, da boste zadovoljne. Imamo tudi precej zelo važnih problemov rešiti. Prihodnje leto se bo odbor držal vaših sklepov, katere boste napravile na glavni letni seji, za to je prav, da ste navzoče in boste slišale, kaj se bo sklenilo.

Sprejmite vsi prav lepe pozdrave,

Rose Blaz, tajnica.

—Utopljenec. V Paki so našli pri železniškem mostu v Pesjem utopljenega Franca Obla, 42 letnega kmeta iz Podkrajja. Ali gre za samomor ali za nesrečo, še ni ugotovljeno.

lika voda, zdaj lika streha, zdaj je počil sajdvoh, zdaj se je ubila šipa (vedno sama od sebe, kako-pak), zdaj se zamaši lijak, zdaj se ne zapira pipa pri sinku. Pa za vse sam! Ni čudno potem, da nam tako primanjkuje časa za marjaš in za druga taka koristna dela.

Hišni gospodar je revež. Edino pozimi se malo oddahne, ko nima drugega dela kot dregati v furnez, kar zelo rad opravlja, posebnost če je v kleti kaj pravdan-skega.

Tako mi piše tudi Tone Šubelj, da si je nakopal na glavo eno tako skrb, ki mu zdaj jemlje spanec in mu celo pri koncertih vedno miglja pred očmi. Skoro vsa-ko noč se mu sanja, da se je streha podrla, ali pa da mu je vihar odnesel hišo v morje. Vsako jutro ko vstane, najprej skoči k oknu, da se prepriča, če je hiša še na tisti cesti. Edino, kar ga še tolaži, pravi, je to, ker nima sitnosti z sosedi. Na obeh straneh se namreč hiša drži sosedne in tako ni špetira radi meje. Pa tudi hiše mu ni treba barvati na tistih dveh straneh. Je kakor konj, ki ima pri očeh tiste usnja-te zaplate, da se ne plaši.

Pa kaj mene briga Šubljeva hiša, jaz imam zdaj listje v glavi ravno ne, ker tam je kvečjem slama ali pa velik prazen prostor, ampak vrt je poln listja.

Pa sem se vsedel na zofo in začel v mislih preštevati naše otroke, katerega bi naluštal za to delo na vrtu. Prva dva sem takoj odšel, ker sta že v tistih letih, ko začne človek ukazovati drugim. Tretja je dekle, ki po ameriški modri ne ve, če so grablje za prah brisat, ali samo nepotrebno zlo pri hiši. Potem pride četrti, aha, tukajle bomo poskusili. Ta hodi še v šolo in je popolnoma odvisen od nas, kadar bi šel rad zvečer v kino, ali če bi rad novo kravato.

Pa sem mu takoj začel prigovarjati in mu dokazovati, da bo kmalu sobota večer in bo morda potrebno imeti v žepu kak kvodriček, če bo hotel kupiti punclo, če jo ima, ajskrima. Pa sem ga peljal, kot skušnjavec Jezusa na visoko goro, (jaz sem ga peljal na mostovž) mu pokazal ves prostori vrt pod nama in mu rekel: "Pol dolarja ti dam, če boš tisto-le listje pograbil!" Ker se pa razumeva, saj se pozna že 18 let, sva napravila tako, da je dobil en kvoder naprej, kvoder bo pa dobil, ko bo likof.

V petek je bil doma in ko sem prišel zvečer domov, bi bil skoro omedlel, ker listje je bilo vse pogrbljeno. Kar je res je pa res, vse lepo čisto, da bi sam ne napravil boljše. Samo nekaj mi je pri tem težilo srce in to je bilo, da je listje zgrabil kar v seč, v mejo, na velike kupe.

"Ralph," sem rekel, "Boga prosim, da bo dal prej dež ko sapa, če bo sapa prej dal, boš še enkrat grabil!"

In če nisem uganil! Ko pridem v soboto popoldne domov, je bila naša trata tako lepo postlana z listjem, da je bilo res veselo pogledati. V meji ni bilo ne duha ne sluha po listju, ampak je bilo vse lepo na dolgo in široko po vrtu. Če se ne motim, ga je sapa nanesla tudi nekaj od sedov, kot bi ga bili res tako potrebni pri nas.

Še nikdar v svojem življenju nisem videl tako kislega obraza, kot ga je nosil tisto soboto naš nadebudni sinko, ki je moral začeti od kraja. Nekaj je namignoval, da ni šlo vse poštenim potom, ker ne verjame, da bi mogla sapa listje tako lepo raznesti na vse strani in to celo zadej za vogali. Parkrat me je nekam postrani pogledal, ampak naravnost ni rekel nič, ker v Ameriki je taka postava, da se ne sme nikogar obsoditi, dokler se mu krivde ne dokaže.

Listje je pograbil zopet lepo in natančno, čeprav so pri tem grablje zelo trpele, čeprav čisto po nedolžnem. Kakor je pa po tem listje stlačil, bi ga skoro niti s krampom ne spravil s kupa.

WINNETOU

Po nemškem tiskarstvu K. Mays

"Torej," je nadaljeval, "je Juarezov totem. Ampak," se je zresnil, "kako pa da ima moj beli brat Juarezov totem —? Saj vendar ni njegov prijatelj —?"

Old Death si je brž pomagal. Seveda je spet lagal.

"Kakor sem ti že pravil, zasledujem dva belokožca, ki sta sedaj pri tebi v taboru. Da bi se prepričal, ali Cortesio res nabira prostovoljce za Juareza in ali so belokožci, ki prihajajo k njemu, res Juarezovi prijatelji, smo se delali, kot da bi tudi mi radi šli v Juarezovo vojsko. Sprejel nas je in dal vsakemu izmed nas potni list s podpisom Juareza. Tudi moj tovariš tule," je pokazal na mene, "ima tak potni list in ti ga lahko pokaže."

"Moj beli brat je prekanjen kakor lisjak!"

Čuli bomo, kaj pravi papir. Med mojimi bojovníki je polkrovni človek, njegov oče je bil belokožec, v mladih letih je živel z belimi in se učil umetnosti, da govori na papirju. Tudi jezik belih zna. Poklical ga bom."

Zaklical je neko ime in mlad, belopolten človek, očitno mešane krvi, je prišel k ognju. Poglavar mu je nekaj povedal in mu dal potni list.

Pokleknil je k ognju, da je bolje videl brati, ter prebral potni list in ga obenem prevedel v jezik Komančev. Nisem razumel, pa Old Death se je zadovoljno režal. Ko je skončal, je ponosno vrnil poglavarju papir in odšel.

Old Death je shranil list in vprašal:

"Ali ti naj tudi moj tovariš pokaže svoj potni list?"

Poglavar je odkimal.

"Ali je sedaj moj rdeči brat prepričan, da so ga belokožci prevarili in da so sovražniki Komančev?"

"Beli bober je prepričan. Zbral bo svoje najodličnejše bojovníke in se bo z njimi posvetoval, kaj bo treba ukreniti."

"Naj bom poleg pri posvetovanju?"

"Ne. Moj brat je moder v svetu starešin in pogumen v boju. Pa ne potrebujem ga, dokazal je, kar je trdil. Komanči bodo sami odločili, kaj je treba storiti."

"Še nekaj bi te rad vprašal."

"Govori!"

"Ni sicer moja briga, pa včasno je tudi za nas, ki smo se ti pridružili. Zakaj je šel moj rdeči brat tako daleč na jug? Zakaj si upa v puščavo?"

"Komanči so mislili potovati proti severozapadu. Toda zvedeli so, da se je podal Winnetou s številnimi četami na Rio Conchos in da so vasi apaških rodov v Mapimi nezavarovane. Zato smo se brž obrnili na jug. Napadli bomo apaške vasi in dobili plena, kakor še nikoli."

Old Death je majal z glavo.

"Winnetou da je šel na Rio Conchos —? Hm —! Ali je ta novica zanesljiva? Kdo ti jo je prinesel? Pač menda tista dva Indijanca, ki ste ju srečali severno od tod?"

"Da. Si našel njuno sled?"

"Našli Topija. Oče in sin sta."

"Sta v tvojem taboru?"

"Da. Pridružila sta se nam."

"Hm —! Bi smel z njima govoriti?"

"Moj beli brat sme vse storiti, kar se mu ljubi."

"Torej smem tudi s tistima belokožcema govoriti, ki ju zasledujem in ki sta tudi pri tebi?"

"Kdo bi ti branil?"

"Moj rdeči brat je zelo dobrotljiv!"

Pa še eno bi te prosil. Ali smem stopiti krog tabora? V sovražni deželi smo in prepričal bi se rad, da je vse storjeno, kar zahteva naša varnost."

"Tudi to smem storiti, čeprav je nepotrebno. Beli bober sam si je izbral tabor in je postavil straže. Ogleddnike smo razposla-

Narod vas potrebuje

Cleveland, O.—Društva, organizacije in drugi rojaki! Te vrstice so namenjene vam. Vi ste del naroda. Pišem sicer za banko, kjer ste vi prizadeti. Pri eni je vaš denar zamrznjen, pri drugi lahko pričakujete dobičkov, če boste moje nasvete vpoštevati. Tu se gre za to, da si sami pomagamo. Odpomoči bi bilo lahko, če imamo le dobro voljo in če se skupaj zavzamemo.

Zdi se mi, da je sedaj najlepša prilika, ko se vršijo glavne ali letne društvene seje, kjer se sklepa za leto naprej in za spremembe pri društvu. Zato pa prihajam pred vas in sicer za vašo korist. Sam nimam od tega pričakovati nič več kakor vsak izmed vas, ki je delničar banke, ali pa če ima v stari banki zamrznjen denar. Obema lahko pomagamo in v tem vidim samo to sredstvo, ki ga priporočam prav od srca vam vsem. To sredstvo je, da se zavzamemo, da naši novi banki pomagamo z vlogami, ta bo pomagala pa stari banki, da pride prej do denarja, ki ga bo vrnila njenim vlagateljem. Noben nič pri tem ne izgubi; dobiček pa lahko vsak pričakuje.

Če vložimo na nove vloge v novo banko, imamo od tega obresti, četudi ne več kot 1½%. S tem pa, ko vložimo v našo banko, pomagamo sebi in našim dvojnim način: Prvič odkupimo več vknjižb od stare banke, da bo prej vrnila denar vložnikom, mi pa s tem sebi ali našim delničarjem naredimo večjo vrednost; ta vrednost raste, če rastejo vloge in dobiček v banki. To pa raste, če imamo več vlog, ker od tega dobivamo lepe obresti. Denar dajati drugam, se pravi pomagati drugim, med tem, ko sami neobhodno potrebujemo v naši banki, da ta denar posodimo našim rojakom, ki prosijo zanj. Ali ni to pametno?

Ali ni to naravnost naša dolžnost? In še ko nas nič ne stane, le dobiček, kakor ste slišali, imamo vsestransko od tega.

Sedaj se nam nudi zelo lepa prilika. Sedaj se vršijo letne seje društev, kjer sklepajo in določajo za naprej spremembe in proemestitve. Kako lahko veliko storimo, če glasujemo v lastno korist, kakor sem zgoraj omenil.

Naj vam sporočim prav veselo vest dobrega zgleda društva, katerega sem član, to je eno skoro največjih in narodno zavednih članov blizu do 700 članov. Ko sem jim na vprašanja pojasnil, so sklenili da začnejo s poslovanjem z našo slovensko banko. Čast zavednim in dobrimislječim bratom, ki so storili prvi korak. Prav tako sem bil vesel v pondeljek v banki, ko se je prismehtljal v banko rojak s precej denarjem v roki in rekel:

"Naredil bom vlogo po načrtu in nasvetu, ki ga priporočate v dopisih. Sem delničar nove banke in vidim, da je res to, da če si ne bomo sami pomagali, nam ne bo pomagal nikdo drugi. Hvala, da pišete za banko, le še pišite, pa bo rezultat."

Tako je! Vedite in povejte drugim, da je naša banka članica Federal Deposit Insurance Corporation in tudi Clearing House Association. To pomeni, da so vloge in čekovni promet vse zavarovani. Dalje vedite, da je v naši banki domača slovenska postrežba, da služijo kruh naši slovenski uslužbenci. Vedite, da pomeni podpirati to banko, podpirati sebe in svoj narod! To more dnrniti vsakega, če je le zaveden rojak.

Pri tem čitajte tudi naš oglas v današnji številki.

Se vam v imenu naroda že naprej zahvaljujem, če nam potome te banke: The North American Bank Co. pomagata.

Točasni predsednik,

Anton Grdina.

Dr. Lodewyk Lek, je pozdravil svojega volčjaka, ki ga je dobil iz Belgije v New York. Morda so psa umaknili iz Belgije, ker se boje nemške invazije.

Zgleda kot medved pa ni. Imenuje se "panda" in je doma na Kitajskem. Kupljen je bil za čikaški zverinjak.

Rusija dobaviteljica petroleja

Vprašanje po tem, ali je Sovjetska Rusija zmožna preskrbovati druge s surovinami, ki so važne za vojne namene, je v teh dneh posebno velikega pomena. Glede na petrolej — bencin — ni med temi surovinami niti vredno razpravljati. Ne da bi se spuščali o tem v špekulacije, s kakšnimi množinami nafte more Rusija kot vojna udeleženka razpolagati, bi govorili le o tem, kaj bi dajala Rusija, če bi ali bo ostala nevtralna.

Kako je zdaj založena Sovjetska Rusija? Na to vprašanje ni moči natančno odgovoriti, ker že več let nimamo nobenih uradnih podatkov o razvoju njenih potreb. Še manj bi mogli povedati, ali in koliko ima čez svoje normalne potrebe nabranih zalog v državi. Edino zanesljivo merilo za presojanje so številke izvozne trgovine — ki so jih v Rusiji z veliko zakasnitvijo objavili — in pa poročila sovjetskih listov, kakor se je dovršil načrt v posameznih delavnih pogledih njene petrolejske industrije.

Če vzamemo za primer, da tvorijo množine nafte, ki so jih Rusi izvozili, odvisno produkcijo, tedaj izkazujejo izvozne številke poslednjih let, da je odvisna množina petroleja zmeraj manjša. Leta 1932 je izvozila Rusija 6,101,800 ton petroleja; zdaj leše 930,540 ton. V istem času pa se je ruska proizvodnja nafte dvignila od 21,396,000 ton na 30,112,000 ton. Če oba števila primerjamo, se nam pojasi marsikaj. Vidimo, da so Rusi l. 1938 razposlali v druge države le 3,1 odstotka svoje nafte, a l. 1932 že 28,5 odstotka. V tem letu se je ta množina še znatno skrčila.

Če presojamo to zadevo po številkah dnevnih in strokovnih listov, vidimo, da je Rusija pridobila celo več nafte, kakor pa se je znižal izvoz nafte. Poyprečno pridobiva Rusija 27 do 28 milijonov ton nafte na leto. Nič pa ne pretiravamo, če bi trdili, da bi Rusija želela imeti še več petroleja, če bi ga imela več na razpolago.

Zakaj potrebuje Rusija zmeraj več petroleja? Zato, ker narasta njena industrija, ker je zmeraj več tvornic, ker uporablja traktorje za obdelovanje polja, ker ima zmeraj več avtomobilov — in ker tudi vojaštvo potrebuje zmeraj več petroleja bodi na suhem, bodi v vodi in v zraku. Če pomislimo še to, da je Rusija velika, da ima 170 milijonov ljudi, tedaj spoznamo, da tudi 27-28 milijonov ton petroleja na leto ni preveč za velikansko državo. Za bodočnost bo potreba po petroleju samo še večja, saj se bo industrija še večala in so v načrtu še velikanska dela. V primeru vojne — in tudi v primeru nevtralnosti — pa je uporaba petroleja še povečana za armado, za brodovje in letala.

Če vzamemo za merilo povečanje potrebe petroleja za bodočnost, tedaj vidimo, da bo uporaba do l. 1942 še enkrat tolikšna, kot je bila l. 1938. Država misli, da bo mogla letno proizvajati do 48,5 milijonov ton petroleja in s pozemskim plinom vred kar 54 milijonov ton! Pri tem je mišljeno le normalno povečanje uporabe. Če bo pa moči s sedanjimi delavskimi pogoji pridobivati tako množino petroleja, je bilo vprašanje. Država ima velikanske petrolejske rezerve, in že ti vfelci, ki jih zdaj izrablja, zadoščajo za potrebe vse velikanske države za več let naprej. Sicer je res, da zdaj mnogo hitreje izrabljajo vrelce, vendar še vse prepočas, da bi zadostili vsem potrebam svoje nove industrije.

Sovjetska vlada je že za leto 1937 zahtevala, da se mora dobiti 69,2 milijona ton na leto, a vendar ga je bilo v resnici samo 28,5 milijona ton. V tem je izražena vsa nedovršenost vladnega sistema. V strokovnih krogih so večkrat razpravljali, počemu

se ne da doseči več. Zakaj, nedostatki so vidni pri produkciji, prevozu in v rafinerijah. Delavstvo ne zna ravnati z materialom, malomarno opravlja svoj posel, ni vztrajno pri delu, se boji odgovornosti, skratka, ni na mestu za takšne naloge, kakršne bi morali biti zmožnosti na tem področju. In nemara ni proizvodnja v nobeni panogi tako popridobivanju petroleja, kar pa manjkljiva, kakor je vprav pri državni, zlasti sedaj, najbolj škoduje.

Vprašanje je, ali bi se dalo s tujo pomočjo kaj spremeniti. Teoretično bi mogla priti taka pomoč iz Amerike ali pa iz Nemčije. Vendar je taka pomoč, če bi sploh prišla v zadostni množini, posebno zdaj odvisna od političnih dogodkov in je skoraj nemogoča. Pa čeprav bi dobila ruska petrolejska industrija zadostno pomoč od te ali one strani, vendar bi preteklo še mnogo časa, preden bi se produkcija pomembno povečala.

—Žalostna vest. G. Franc Malalan, dekan v Ospu v Istri, je bil pred dnevi od tozadevne prefekturke komisije v Pulju obsojen na tri leta konfinacije. Kaj je priložljivi dekan zagrešil, da je puljska policijska oblast položila nanj svojo roko, nam ni znano. Ljudstvo se tega koraka gotovo ni razveselilo, pač pa bo za svojim dušnim pastirjem žalovalo in zanj molilo.

MALI OGLASI

!Odda se stanovanje 5 sob, kopališče, furnez, vroča voda. 1051 Addison Rd. Telefon Henderson 9264. (280)

Glavna letna seja!

Glavna letna seja društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ se vrši v spodnjih prostorih stare šole sv. Vida v pondeljek 4. decembra, pričenski ob 7:30 zvečer. Asesment se bo pobiral od 5:30 naprej. Ker je to glavna letna seja, na kateri se rešuje razne stvari za bodoče leto 1940 ter se voli tudi odbor, kateri bo vodil društvo v letu 1940, zato je dolžnost članstva, da se številno udeleži.

Opozorja se tudi one, ki z asessmentom zaostajajo, da se vsaj sedaj zadnji mesec pobrigajo in poravnajo. Z upanjem, da se vidimo dne 4. decembra, ostajam vam udana

Marica Hochevar, tajnica

V najem se da

tri sobe, furnez, kopališče. Vprašajte na 665 E. 160th St. zgorej.

Za beauty parlor

se išče izvežbana ženska, ki mora imeti najmanj tri leta prakse, da lahko prevzame vodstvo prostora. Vprašajte na 1253 Norwood Rd.

Posebnosti za petek in soboto 1. in 2. decembra

Glavnata solata, glava.....	5c
Suha čebula, 5 ft.....	9c
Grapefruit, vsaki.....	3c
Jabolka, fina, ft.....	2c
Sol, iodizirana, 2 zavoja.....	15c
Periskop zastoj.....	
Koruzna moka, 5 funtov.....	10c
Toilet Tissue, 3 rolls.....	10c
Sunbrite Cleanser, 3 kante.....	13c
Scap ali Powder, Octagon	
Brand, 2 za.....	9c
Makaroni ali špageti, 2 funta 15c	
Roman fižol, nov, 2 funta.....	9c
Navy fižol, 2 funta.....	9c
Riž, 2 funta.....	9c
Kellogg Corn Flakes, 2 vel. zavoja.....	18c
Zastoj krasna steklena posoda. Ves 5c tobak po.....	4c
Ves 10c tobak po.....	8c
Vse popularne cigarete paket 14c	
Zastoj 1 funt čiste masti z nakupom.....	\$1.00 ali več
Zastoj 1 kos Jergens mila z vsakim nakupom štruce kruha.	

Gorenc's

delikatna trgovina

7508 St. Clair Ave.

Pokličite EN 9186

Dovažamo zastoj

Oswaldove cene

Ker so tako nizke cene, kakor v letu 1931, si vzemite to v naznanje:

Najboljše suhe klobase,
4 funte85c
Pork chops, 7 rib, funt.....10c
Round steak, funt.....23c
Pork butts, funt.....15c
Grahaste kokoši, funt.....21c
Čista mast, 3 funte.....20c
Kirkman's chipso, 2.....33c
Se priporočam

Louis Oswald

17205 Grovewood Ave.

Pri nas dobite

lepe grahaste piščance od 5 do 7 funtov težke, po 24c funt, najboljše jetrne in krvave klobase po 5c vsaka, izvrstne domače suhe klobase po 30c funt, domače sveže klobase po 22c funt, pork chops 18c funt, posebno lepa in velika zaloga mlade prasetine 20c do 25c funt, domače kisko zelje 6c funt. Se vljudno priporočam vsem gospodinjam.

Anton Ogrinc

6414 St. Clair Ave.

Dobre klobase

Ako hočete jesti dobre riževe in krvave klobase, 6 komadov za 25 centov in tudi izvrstne mesene, bolj sveže in sirove za jesti, se ogasite pri nas. Pošljemo tudi po pošti. Dobite jih vsak dan. Se priporočamo vsem, blizu in daleč.

Victor in Josephine Kosic

951 E. 69th St.

Nette Skufca

4017 St. Clair Ave.

vas vabi na okusno ribjo pečenko, ki se servira vsak petek; dobra godba igra.

SPECIALS

FRIDAY — SATURDAY

Pure Tomato Catsup

4 big 14-oz. bottles . 25c

Best Quality Spaghetti

or Macaroni (Made from pure Semolina)

4 lbs. 25c

No. 77 Quality Salad

Oil in Bulk, gal. 79c

in can Gal. 89c

Kirkman's Soap Flakes

(Combination Deal)

2 big boxes 33c

Concentrated Super

Suds (in the blue box)

2 big boxes 39c

4 bars of Palmolive Soap

Soap "Free"

SPECH FOOD STORE

1100 E. 63rd St.

FOR SALE, HOUSES

2 Fam. Westropp Ave.....\$6500

8 Rms. Single E. 115..... 4450

2 Fam. E. 96th..... 5700

6 Rms. Single E. 96th..... 4200

2 Fam. 14 Rms. E. 101st..... 5600

7 Rms. Single E. 99th..... 4400

2 Fam. E. 99th..... 5900

7 Rms. Sgl. Parmelee Av..... 6500

Vse te hiše so v bližini St. Clair Ave. in v dobrem stanju.

MIHALJEVICH BROS. CO.

Licensed Brokers,

6031 St. Clair Ave.

Nov. 29, Dec. 1, 2.

Avto naprodaj

Plymouth 1936, 4-Door Sedan, je prevozil s a m o 14,000 milj. Je bil kompletno preurejen za zimo. Izgleda in vozi kot nov. Vprašajte na 671 E. 113th St., ali pokličite MULberry 5456. (nov. 27, 28, dec. 1)

\$6,500. 2 hiši za 2 družini, 5 sob vsaka, rent \$90. Superior in 61. St. \$6,500. zidana 2 družini, skoro nova, 5 sob vsaka; moderna furnez, hrastova tla in drugo in lesena hiša za 2 družini; moderna; garaža; rent \$91. Superior in 61. St.

\$3,200. 2 hiši, 4-5-5 sob, kopališče; 183 čevljev; rent \$55. Superior in 45. St.

MCKENNA,

1323 E. 55th St. HE. 5232. MU. 4285

(280)

Za čast in poštenje

(ROMAN)

Uboga Marie-Anne. Kako silnejše bi bila maščevana, da se mi ni pripetila nesreča in ki je rešila vojvodo in vojvodinjo pred zankami, katere sem nastavljal. Jan Lacheneur."

Vernier stoji kot okamenel. Sedaj šele je razumel strahovito dramo, ki se je odigrala v beznici vdove Chupin.

"Nemudoma moram v Sairmeuse," šepeta. "Tam bo prišlo vse na dan!"

In Vernier odide, ne da bi govoril s sodnikom.

Bilo je ravno en mesec po smrti gospe Blanche.

Vojvoda se je zibal v naslonjaču svoje knjižnice, ko vstopi Oton in mu naznani, da se nahaja spodaj neki sel, ki ima naročilo, da izroči v roke vojvodi lastnoročno pismo gospoda Escrovala.

Z enim skokom je Martial planil kvišku.

"Ali je mogoče?" vzklikne.

Potem pa še pristavi:

"Naj pride sel k meni."

Kmalu potem stopi v sobo precej rejen človek, rdečih las in brade, zdravega obraza, ki boječe izroči vojvodi pismo.

Marital pretrga pečat in čita:

"Rešil sem vas, gospod, s tem, ker nisem hotel spoznati jetnika Maya. In sedaj je na vas vrsta, da mi pomagate! Jutri, ob pol dne, moram imeti dvesto šestdeset tisoč frankov.

"Imam dovolj zaupanja v vašo čast, da zahtevam izpolnite. Maurice Escroval."

Za trenutek obstoji Martial ves začuden, potem pa skoči k mizi, kjer začne pisati, ne da bi opazil, da gleda sel preko njegovih ramen.

"Gospod! Ne jutri, pač pa še danes. Moje premoženje in moje življenje, vse vam je na razpolago. To je le malenkostno povračilo za vašo plemenitost, ko ste se umaknili od obravnave, ko ste pod cunjami, v katerih je tičal May, spoznali, vašega bivšega sovražnika in danes vam globoko/učane prijatelja Martiala de Sairmeuse."

Mrzlično naglo zgane Martial pismo, katero izroči slu, mu do da še en zlat in reče:

"Tu je odgovor. Hitite!"

Toda sel ni šel.

Pismo je vtaknil v žep, potem pa bliskoma hitro potegnil rdeče lase z glave in napačno brado z obraza.

"Vernier!" vzklikne Martial mrtvaško bled.

"Vernier, da, gospod," odvrne mladi detektiv. "Prisiljen sem bil maščevati se. Vsa moja bodočnost je bila odvisna od tega, in tako sem se drznil posneti pisavo gospoda Escrovala."

In ker Martial ničesar ne odgovori, nadaljuje Vernier:

"Gospod vojvoda, povedati vam moram tudi, da ko pošljem sodniku pismo, pisano lastnoročno po vojvodi, in v katerem priznava, da je bil navzoč v krčmi v Poivriere, da bom ob istem času sodniku tudi predložil dokaz, ki bodo pričali, da ste popolnoma nedolžni."

In da dokaže, da mu je znano vse, še pridene:

"In ker je gospa Blanche mrtva, tedaj se nikdar več ne bo govorilo, kar se je zgodilo v Borderie."

Teden pozneje je sodnik Segmuller proglasil vojvodo Sairmeuse popolnoma nedolžnim. Sodnija je pri tem tajno poslovala.

Vernier je bil visoko povišan v svoji službi, toda bil je mož dovolj, da se ni s tem ponašal.

Za svoje geslo si je izbral: Vedno na straži!

KONEC

IZ PRIMORJA

—Iz Pazina: Tukajšnji trgovci in obrtniki so bili pozvani na sindikat, kjer so jim prepovedali odslej govoriti hrvatski s stranikami, ako se nočejo izpostaviti nevarnosti, da izgube dovoljenje za obrt ali trgovino.

—Iz Pazinščine: V neki vasi na Pazinskem so fašisti kar v cerkvi vzeli otrokom molitvenike "Oče, budi volja tvoja," češ da jih ti hrvatski molitveniki pokvarijo!

—Iz Sv. Križa pri Trstu: Ker so speljali novo cesto mimo posestev naših kmetov, morajo ti sedaj plačati večje davke, češ da so njihova posestva z novo cesto pridobila na vrednosti.

—Ozeljan. Ko je delala na polju se je nenadoma zgrudila na tla 45-letna Marija Volkova. Zadel jo je kap.

—Trst. Umrli so: Valenčič Jakob 65 let, Rebula Franc 67, Mihečič Josip 53, Domajnko Leopold 70 let, Aleč Marija 95, Mohovič Ivan 66, Lozej por. Ferluga 74, Debenjak Evgen 27.

—Opatjeselo. Naznanjena sta bila Karl Mulič in Karl Spacal, ker sta organizirala plesno prireditev ter nista tega javila oblastem.

—Še vedno žrtve vojnega streliva. Pred dnevi so našli nepremišljeni, za vsa kdanji kruh se boreči mladeniči v poboju strašnega Sv. Gabrijela zasuto, vendar dobro ohranjeno kaverno, v kateri je bila še lepa zaloga raznih granat. Pričeli so jih spravljati in prazniti. Pri tem nevarnem delu se je pripetila nesreča. Granata je eksplodirala in hudo razmesarila 21 letnega Franca Štruklja iz Ozeljana pri šempasu, njegovega tovariša Košuto je

pa močno ranila. Štruklja so prepeljali v goriško bolnišnico, kjer je pa kmalu izdihnil. — Sv. Gabrijel, "Skabrijel" kot mu pravi ljudstvo, je pravcati rudnik za revne in brezposelne. Že skoraj 20 let iščejo, kopljejo in vrta po njegovih rebrih in kakor da še ni dovolj napojen z gorko človeško krvjo, zahteva vedno novih mladih žrtev, vendar se ga ljudje ne boje. Mnogim daje kruha, mnogim je res rudnik, čeprav grozen. In glej strahoto! Še ni izčrpan ta rudnik svetovne vojne, že žari sij novega krvavega klanja preko gora, novi rudniki se grmadijo.

SEBI POMAGAJMO!

Sebi, ne drugim pomagajmo prvo!

Nujno je, da začnemo resno misliti na hitrejšo rešitev: Na eni strani zamrznjenih vlog, na drugi strani pa na odpomoč tistih in pa na priliko izrabiti našo novo banko, da bi ista v nekaj letih začela izplačevati dividende na naše nove delnice, ki jih imamo radi zamrznjene banke.

Vse to lahko dosežemo, če le hočemo, in sicer: Če v novi banki naredimo nove vloge, in sicer zakaj: Zato, ker bi se nam ta denar dobro obrestoval. Za posojila nas prosijo rojaki, ki bi radi plačali točne obresti in si pomagali.

Zato, ker imamo delnice, ki z vlogami in dobičkom naraste njih vrednost.

Zato, ker v banki delajo naši rojaki in ker je to naša narodna dolžnost.

Zato, ker s tem pomagamo do hitrejša likvidacije stare banke.

Bolj važnih vzrokov ni potreba iskati, sebi moramo sami pomagati!

Banka je zavarovana pri Federal Deposit Insurance Corporation in pri Cleveland Clearing House Association, kar zavaruje vloge in čekovni promet.

ANTON GRDINA

za

THE NORTH AMERICAN BANK CO.

6131 St. Clair Ave. E. 156 and Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio

Slovenci! Hrvati! Srbi!

Gotovo se udeležite raznobojne in ogromne

PROSLAVE

21 OBLETNICE ZEDINJENJA JUGOSLAVIJE

V NEDELJO 3. DECEMBRA 1939, ZAČETEK
OB 8:30 ZVEČER V HOTELU STATLER

Euclid Ave. in 12. cesti

PROGRAM:

Srbski zbor "Njegoš" in slovenski samostojni pevski zbor "Zarja" bosta predvajala izbran program jugoslovanskih, ljubavnih, domoljubnih, cerkvenih in narodnih pesmi.

Vinka Elesin, sopranistka, poje solo s srbskim zborom, dirigent Charles de Harnack.

Louis Belle, Josephine Milavec-Levstik in drugi bodo peli solo s "Zarjo." pod vodstvom John Ivanuscha.

Narodni plesi v krasni narodnih nošah, izvajajo od Slovencev, Srbov, Romuncv, Poljakov, Čehov in Ukrajincev.

Tamburaški orkester, kolo, polke, moderni plesi.

Častni gost, Njegova ekscelencija

CONSTANTINE FOTICH

kraljevi jugoslovanski poslanik za Zedinjene države

in župan Harold H. Burton, ki ga bo pozdravil in mnogo drugih gostov iz mnogih mest v osrednjem zapadu v imenu mesta Clevelanda.

Koncert se prične ob 8:30, bodite točni.

Vstopnina je 75c spodaj, 50c na balkonu.

Prireditve se vrši pod avspico sledečih organizacij: Srbski pevski zbor "Njegoš," slovenski samostojni pevski zbor "Zarja," Jugoslovanski univerzitetni klub, dramsko društvo "Ivan Cankar," kulturni vrtovi in Slovensko-ameriški klub.

Stoliaravatelj programa bo dr. James W. Mally.

Predsednik častnega odbora Mr. Anton Grdina.

OBLEKA—NEFORMALNA

Naročite se na dnevnik "Ameriška Domovina"

ZAHVALA

Zalostni in potrtega srca naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem, da je kruta smrt iztrgala iz naše krede ter je zavedno zapri svoje blage oči naš ljubljeno oče in soprog

JOSEPH KOPRIVEC

Umrli je po dolgi, mučni bolezni 11. novembra, 1939. Pogreb se je vršil 14. novembra na Calvary pokopališču. Pokojnik je bil rojen v Horjulu pri Vrhniki.

V dolžnost si štejemo, da se iskreno zahvalimo vsem sorodnikom, številnim prijateljem in društvom za krasne vence, ki so jih položili k njegovi krsti.

Daje hvala vsem onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugi pri pogrebu. Tudi zahvala pevcem Samostopne Zarje.

Zahvalimo se tudi Zakraskovemu pogrebemu zavodu za tako lepo urejen pogreb. Zahvala vsem, kateri so darovali za sv. maše.

Zalujoči ostali:

JENNIE, soproga.

IN OTROCI

Cleveland, Ohio, 1. decembra, 1939.

STALNO DELO TEKOM 30 LET!

★ To je že dolga doba pri trgovini vsakega. Vendar pa to ni tako izredno dolga doba za delavce, ki so vpisani pri SOHIO. Malo drugih kompanij je, ki bi imele toliko delavcev v službi že po 20, 30 in še več let, kakor jih ima Standard oljna družba.

Ta tako dolgotrajna zveza med kompanijo, njenim delavstvom in publiko, je nekaj izrednega pri Standard Oil kompaniji. To daje odsev lojalnosti delavcev pri Standard Oil družbi do njih kompanije in obratno.

Standard Oil je križna sekcija v pravem ameriškem duhu, ... kajti Standard Oil družba je zbirališče mož vseh narodnosti in vseh veroizpovedanj; tukaj se nudi vsakemu delavcu lepa prilžnost po njegovi lastni zmožnosti.

Vse to je pomagalo Standard Oil kompaniji da je svoj posel napram OHIO zvesto in uspešno vršila že celih 70 let.

THE STANDARD OIL CO. (OHIO)

Copyright 1939, The Standard Oil Company (Ohio)

Naznanilo

Direktorij Slovenskega doma, 15335 Waterloo Rd., Cleveland, O. naznanja vsem delničarjem in društvom delničarjem, da se vrši redna letna seja korporacije Slovenski delavski dom, Cleveland (Collinwood), Ohio dne 26. januarja 1940.

DIREKTORIJSLOVENSKEGA
DELAVSKEGA DOMA,
CLEVELAND, O.

ZANESLJIVA POPRAVILA IN POSTREŽBA

Popravljamo radije za dom in avto, pralne stroje, peči in "cleaners."

PERUSEK FURNITURE CO.

809 East 152nd Street MULberry 9211

Odperto v ponedeljek, četrtek in soboto večer.

V nedeljo 3. decembra se vrši KONCERT zbora "Slovan"

V SLOVENSKEM BRUŠTVENEM DOMU NA RECHER AVE.
Pričetek ob 8:30 popoldne. Vstopnina 50c; samo za ples 25c.
IGRA GODBA KRIŠTOF
Pridite k Slovanom!

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢

Ta kupon in 75c je za vstopnino
dvem osebam na petkovo zabavo
v dvorani cerkve sv. Vida, točno
ob pol devetih zvečer.

Ohranite ta kupon, je vreden 25¢